

राष्ट्रीय कृषि विस्तार व तंत्रज्ञान अभियानाच्या (NMAET) कृषि विस्तार उप अभियानातर्गत, राज्याच्या कृषि विस्तार कार्यक्रमांमध्ये सुधारणांकरिता सहाय्य (आत्मा) योजना सन २०२०-२१ मध्ये राबविण्यासाठी अनुसूचित जमाती प्रवर्गासाठीचा केंद्र हिश्याचा रु. ६८.५२०५५ लक्ष व राज्य हिश्याचा रु. २७.७२ लक्ष असा एकूण रु. ९६.२४०५५ लक्ष निधी वितरीत करणेबाबत..  
(दि.२५.११.२०२० रोजीचा शासन निर्णय रद्द करून सुधारीत शासन निर्णय निर्गमित करण्याबाबत)

### महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : संकीर्ण-२०२०/प्र.क्र. ७७/३-अ,

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई - ४०००३२

दिनांक : ०१ जानेवारी, २०२१

#### वाचा -

१. केंद्रीय कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय यांचे पत्र क्र. एफनं.३६-२८/२०१७- अई, विस्तार कक्ष, दि.०६.०५.२०२० ची तीन पत्रे
२. संचालक आत्मा यांचे पत्र क्र.आत्मा/ /प्र.क्र.०१/ लेखा /निवि/राही/३२९/२०, दि.०२.०६.२०२०
३. कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०२०/प्र.क्र.५५/३-अ, दि.२७/०४/२०२०
४. वित्त विभाग शासन निर्णय क्र.अर्थसं-२०२०/प्र.क्र.६५/अर्थ-३, दि.०४/०५/२०२०
५. संचालक आत्मा, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे, यांचे पत्र क्र.सं.आत्मा /प्र.क्र.०१/ लेखा/निधी मागणी/८९६/२०, दि.२३.०९.२०२०
६. कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०२०/प्र.क्र.७७/३-अ, दि.२५/११/२०२०
७. आदिवासी विकास विभाग शासन निर्णय क्र. बीयुडी-२०२०/प्र.क्र.७/कार्यासन-६, दि.११/१२/२०२०

#### प्रस्तावना -

सन २०१९-२० मध्ये केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय कृषि विस्तार व तंत्रज्ञान अभियानाच्या (NMAET) कृषि विस्तार उप अभियानातर्गत, राज्याच्या कृषि विस्तार कार्यक्रमांमध्ये सुधारणांकरिता सहाय्य (आत्मा) या योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी संदर्भाधीन दि. २७/०४/२०२० रोजीच्या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे

केंद्र शासनाने सन २०२०-२१ मध्ये सदर योजनेकरिता संदर्भाधीन दि.०६.०५.२०२० रोजीच्या पत्रान्वये केंद्र हिश्याचा अनुसूचित जमाती प्रवर्गासाठी रु.२३६.१० लक्ष निधी वितरीत केला आहे. त्यानुषंगाने समरूप राज्य हिश्याचा रु.१५७.४० लक्ष गृहीत धरता सद्यस्थितीत, एकूण रु. ३९३.५० लक्ष निधी अनुसूचित जमाती प्रवर्गासाठी चालू वर्षी पहिल्या हप्त्यात वितरीत करण्याबाबतचा प्रस्ताव आयुक्त कृषि यांनी दि. ०२/०६/२०२० तसेच दि.२३/०९/२०२० च्या पत्रान्वये शासनास सादर केला आहे.

सद्यस्थितीत कोविड-१९ च्या अतिरेकामुळे वित्त विभागाने दि. ०४/०५/२०२० च्या शासन निर्णयान्वये केन्द्र तसेच राज्य हिस्स्याचा फक्त ३३ टक्के निधी वितरित करण्याबाबतचे आदेश निर्गमित केले आहे. त्यास अनुसरून अनुसूचित जमाती प्रवर्गासाठी केंद्र हिस्स्याचा ३३ टक्के निधी रु. ७७.९१ लक्ष व राज्य हिस्स्याचा ३३ टक्के निधी रु. ५१.९४ लक्ष असा एकूण रु. १०५.६३ लक्ष निधी आयुक्त (कृषि) यांना वितरीत करण्याकरीता विभागामार्फत दि. २५.११.२०२० रोजी शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आला होता. तथापि निधी उपलब्ध करून देण्यासाठी आदिवासी विकास विभागास नस्ती सादर केली असता आदिवासी विकास विभागाने आत्मा अंतर्गत सन २०२०-२१ करीता अनुसूचित जमाती प्रवर्गासाठीचा पहिल्या हप्त्याचा निधी करीता दि. ११.१२.२०२० रोजीच्या शासन निर्णयान्वये केंद्र हिस्सा रु. ६८.५२०५५ लक्ष व राज्य हिस्सा रु. २७.७२ लक्ष असा एकूण रु. ९६.२४०५५ लक्ष निधी उपलब्ध करून दिला आहे. त्यास अनुसरून विभागाचा संदर्भाधीन दि. २५.११.२०२० रोजीचा शासन निर्णय रद्द करून आत्मा अंतर्गत सन २०२०-२१ करीता अनुसूचित जमाती प्रवर्गासाठीचा पहिल्या हप्त्याचा निधी वितरीत करण्याकरीता सुधारीत शासन निर्णय निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्याबाबत शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे -

**शासन निर्णय :-**

१. सन २०२०-२१ मध्ये केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय कृषि विस्तार व तंत्रज्ञान अभियानाच्या (NMAET) कृषि विस्तार उप अभियानांतर्गत, राज्याच्या कृषि विस्तार कार्यक्रमांमध्ये सुधारणांकरिता सहाय्य (आत्मा) या योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी चालू वर्षाकरिता अनुसूचित जमाती प्रवर्गासाठी केंद्र हिस्स्याचा रु. ६८.५२०५५ लक्ष (रुपये अडुसष्ट लक्ष बावन हजार पंचावन फक्त) निधी मागणी क्रमांक टी-५, २४०१ पीक संवर्धन, ७९६-अनुसूचित जमाती उपयोजना, (०१) अनुसूचित जमाती क्षेत्राखालील उप योजनांतर्गत योजना, (०१) (१७) - कृषि उन्नती योजना- कृषि विस्तार कार्यक्रमांना विस्तार विषयक सुधारणा करण्याकरिता सहाय्य- उप अभियान (केंद्र पुरस्कृत योजना) (केंद्र हिस्सा ६०%) (अनुसूचित जमाती) (२४०१ अ ५१२), ३३ अर्थसहाय्य या लेखाशिर्षाखाली कृषि आयुक्त यांना अर्थसंकल्पिय वितरण प्रणालीवर वितरीत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
२. सन २०२०-२१ मध्ये केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय कृषि विस्तार व तंत्रज्ञान अभियानाच्या (NMAET) कृषि विस्तार उप अभियानांतर्गत, राज्याच्या कृषि विस्तार कार्यक्रमांमध्ये सुधारणांकरिता सहाय्य (आत्मा) या योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी चालू वर्षाकरिता अनुसूचित जमाती प्रवर्गासाठी राज्य हिस्स्याचा रु. २७.७२ लक्ष (रुपये सत्ताविस लक्ष बहात्तर हजार फक्त) निधी मागणी क्रमांक टी-५, २४०१ पीक संवर्धन, ७९६ - अनुसूचित जमाती उपयोजना, (०१) अनुसूचित जमाती क्षेत्राखालील उप योजनांतर्गत योजना, (०१) (१८)- कृषि उन्नती योजना- कृषि विस्तार कार्यक्रमांना विस्तार विषयक सुधारणा करण्याकरिता सहाय्य- उप अभियान (केंद्र पुरस्कृत योजना) (राज्य हिस्सा ४०%) (अनुसूचित जमाती) (२४०१ अ ५२१), ३३ अर्थसहाय्य या लेखाशिर्षाखाली कृषि आयुक्त यांना अर्थसंकल्पिय वितरण प्रणालीवर वितरीत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

३. सन २०२०-२१ मध्ये राज्यात सदर योजनेची अंमलबजावणी व सनियंत्रण करण्याच्या दृष्टिने, पुढील अधिकाऱ्यांना नियंत्रण तसेच आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

अ.क्र.	स्तर	नियंत्रण अधिकारी	आहरण व संवितरण अधिकारी
१.	आयुक्तालय स्तर	आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, पुणे	सहाय्यक संचालक (लेखा-१), आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
२.	जिल्हास्तर	संबंधित प्रकल्प संचालक आत्मा	संबंधित जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी कार्यालयातील लेखाधिकारी.

४. आत्मा कार्यक्रम सन २०२०-२१ साठी अनुसूचित जमाती या प्रवर्गासाठी वितरीत करण्यात आलेला निधीचा केवळ त्याच प्रवर्गासाठी वापर करण्यात यावा.
५. सदर योजनेतर्गत सन २०२०-२१ मध्ये वितरीत केलेल्या निधीचे लेखापरिक्षीत केलेली उपयोगिता प्रमाणपत्रे ( Audited Utilization Certificates ) सत्वर सादर करावीत.
६. हे आदेश आदिवासी विकास विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.२६२/६ , दि. २६.११.२०२० अन्वये व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. २६०/२०२०/व्यय-१, दि.१७.११.२०२० अन्वये प्राप्त झालेल्या मान्यतेच्या अधिन राहून निर्गमित करण्यात येत आहे.
७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या [www.maharashtra.gov.in](http://www.maharashtra.gov.in) या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०१०११५१८१२९५०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अशोक आत्राम)  
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रती -

- १.सचिव (कृषि), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
- २.प्रधान सचिव (आदिवासी विकास), आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
- ३.आयुक्त (कृषि) तथा राज्य नोडल अधिकारी आत्मा, कृषि आयुक्तालय,पुणे
- ४.आयुक्त (आदिवासी विकास), पुणे
- ५.संचालक ( आत्मा ), कृषि आयुक्तालय,पुणे
- ६.सर्व जिल्हाधिकारी तथा अध्यक्ष आत्मा नियामक मंडळ ( मुंबई शहर व मुंबई उपनगर वगळून )
- ७.सर्व संचालक, कृषि आयुक्तालय, पुणे
- ८.सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक

- ९.सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद तथा उपाध्यक्ष आत्मा नियामक मंडळ
- १०.संचालक वनामती, नागपूर
- ११.उप संचालक, आत्मा, सामेती, पुणे
- १२.सहाय्यक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, पुणे
- १३.सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी,
- १४.सर्व प्रकल्प संचालक (आत्मा),
- १५.महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई
- १६.कृषि विकास अधिकारी, सर्व जिल्हा परिषद
- १७.सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी.
- १८.महालेखापाल - १/२(लेखा परिक्षा)/(लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई /नागपूर
- १९.वित्त विभाग (का.व्यय-१) (अर्थसंकल्प-१२)(अर्थोपाय), मंत्रालय, मुंबई.३२
- २०.नियोजन विभाग, कार्यासन - १४१४, १४३१, मंत्रालय, मुंबई.३२
- २१.कार्यासन अधिकारी, २-अ, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २२.निवड नस्ती (कार्यासन-३अ)